

Uzasadnienie

Feliks Radwański (ur. 25 maja 1756 w Krakowie, zm. 23 marca 1826 w Krakowie) – polski architekt, profesor Uniwersytetu Jagiellońskiego, senator Rzeczypospolitej Krakowskiej, związany był z rozwojem górnictwa na terenie Jaworzna.

Był najmłodszym synem malarza Andrzeja i Zofii z Golańskich. Wykształcenie zdobył na krakowskiej uczelni, od 1776 roku prowadził wykłady w zakresie architektury, matematyki elementarnej i mechaniki praktycznej. W latach 1783-1785 przebywał w Paryżu na stypendium naukowym, gdzie uczęszczał do Collège de France.

Z racji swego wykształcenia zajmował się zagadnieniami gospodarczymi, szczególnie interesował się górnictwem, które rozwijało się w okolicy Jaworzna. Powstawał tu ośrodek obejmujący kopalnie węgla kamiennego i galmanów oraz hutnictwo cynkowe, który był źródłem poważnych dochodów skarbu Rzeczypospolitej Krakowskiej. W ramach Senatu Rządzącego został senatorem odpowiedzialnym za ten odcinek gospodarki i z tego powodu bywał w Jaworznie kilkakrotnie. Po raz pierwszy w 1815 roku, kiedy przejmował protokolarnie kopalnie i cynkownie od urzędników byłego Księstwa Warszawskiego. Później wizytował kilkakrotnie okolicę, w 1825 roku w czasie kolejnej inspekcji zainteresował się całością spraw związanych z kształtowaniem przestrzennym okolicy.

To właśnie Feliks Radwański po raz pierwszy nazwał plac przed miejscowym kościołem – rynkiem. Sporządził raport w 1825 roku i uzasadnił swoją koncepcję budowy rynku – „upiększeniem wsi rządowej Jaworzno”. Nie zdążył jednak jej zrealizować, ponieważ zmarł w 1826 roku. Mimo śmierci Radwańskiego jego projekt został zaaprobowany i przez następne lata konsekwentnie realizowany.

Feliks Radwański młodszy (ur. 1789, zm. w 1861) – architekt, malarz, profesor Uniwersytetu Jagiellońskiego oraz Instytutu Technicznego.

Urodzony 5 stycznia 1789 roku w Krakowie, syn Feliksa i Elżbiety z Poszmanów. Studiował na krakowskiej uczelni, gdzie skończył Wydział Filozoficzny. W 1809 roku rozpoczął służbę wojskową w korpusie artylerii Księstwa Warszawskiego. Został wtedy oddelegowany do wojskowej Szkoły Aplikacyjnej Artylerii i Inżynierów, gdzie zdobył fachowe wykształcenie. Odbił kampanię z wojskami Napoleona, doszedł do Saksonii, przeżył oblężenie Drezna, dostał się do niewoli austriackiej, internowany na Węgrzech; do Krakowa powrócił w 1814 roku.

Najpierw pracował jako geometra przy pracach demarkacyjnych granic Wolnego Miasta Krakowa oraz wykonywał pomiary dla Komisji Włościańskiej. Współpracował z ojcem Feliksem przy tworzeniu plant krakowskich oraz projektu Kopca Kościuszki. W latach 1817-1826 był budowniczym okręgowym czyli pełnił funkcję naczelnego architekta Rzeczypospolitej Krakowskiej. Później przeszedł do pracy dydaktycznej, w latach 1826-1833 prowadził katedrę architektury i hydrauliki UJ. W latach 1835-1857 był wykładowcą budownictwa lądowego i wodnego w Instytucie Technicznym – łącznie przepracował 28 lat jako nauczyciel akademicki.

Dla Jaworzna zaplanował przebudowę kościoła parafialnego oraz organizację rynku zgodnie z raportem swego ojca Feliksa. Był również malarzem, w tym zakresie kształcił się prywatnie, pozostało niewiele jego prac, prawdopodobnie spłonęły w czasie pożaru Krakowa w 1850 roku, kiedy spaliło się jego mieszkanie. Był członkiem Komitetu Odbudowy Wawelu oraz Komisji Balneologicznej.

Zmarł 15 października 1861 r. Został pochowany na Cmentarzu Rakowickim w Krakowie.

Z historii życia Panów Radwańskich wynika, że w pełni zasługują, aby uhonorować ich działania, nazywając nową ulicę, wybudowaną w ramach projektu Gospodarcza Brama Śląska- utworzenie Zagłębiowskiej Strefy Gospodarczej w Jaworznie - obszar Piłsudski, biegnącą od ulicy Braci Gutmanów do ulicy Reja imieniem Radwańskich.

Jaworzno, 05 czerwca 2012 r.